

Achs Károly: Csak azért is iskola (részlet)

CSAK AZÉRT IS KUFSTEIN TEREM

Rájöttem: kimondottan szeretem a dohszagot. A penészszagot.

Az ember keresi a lényeket. Számptalan művésznél tanítjuk: a kezdeti formai bravúrok egyre inkább elmaradnak, marad a leegyszerűsödés, a tiszta forma, a lényeg. S bár messze nem merném magam a tanított művészekhez mérni, egyszerű falusi kockafejű számtantanárként hadd higgyem: a mi pályánkon is be kell ezt az utat járni. Én például így, pályám vége felé kimondottan élvezem, ha sikerül katarzist elérnem egy olyan diákszínpadi előadással, amelyben nincs se jelmez, se zene, se világítási effekt, se kellék, semmi – csak a tartalom.

És így van ez az iskolában is. Lehet, hogy több évtized tapasztalata kell, hogy eldöntsük: mi a sallang, mi a fontos.

Ezért szeretem a Kufstein termet.

Másfél évtizedig még ez sem volt. Pedig mi mindent csináltunk! Beavató színházat, nagyműsorokat, kamaradarabokat drámaérettségre, jó kis drámaórákat. Ez utóbbiakat gyakran az iskolától messze levő bérelt termekben vagy széthúzott padok között.

De a „racionalizálás” miatt elvitték tőlünk a konyhát. A hideg alagsorban felszabadult az ötször hatos volt krumpliraktár! És bő két éve ez a mi termünk. Kezdetben még a rács is rajta maradt az ajtón. A rács látványa a sivár fallal, a mésznek és a dohnak megismételhetetlen szaga készíthette egyik kollégámat a névadásra: Kufstein terem.

És szeretem ezt a termet. Mert el lehet jutni benne a lényegig.

Reformátor őseink jutnak eszembe: lefestették a képeket, kivittek mindent, ami elvonta volna a figyelmet. Mert el akartak jutni a lényeghez.

De mi a lényeg a mi munkánkban?

Például, hogy tudjuk: a legfontosabb az, akivel dolgozunk. A gyerekeknek a többi gyerek meg én, nekem a gyerekek. Nem az, hogy egy vers közben a mondat felénél megtorpanjak akár csak tíz másodpercre is, amíg megtalálom a laptopomon a mondat másik felét vagy a szemléltetést...

Fontos, hogy tudjuk: az értékek bennünk vannak, csak mindenki mellé oda kell állni, és ügyesen felszínre hozni.

Fontos, hogy rájövünk: csak minőséget érdemes csinálni.

Fontos, hogy szabadok legyünk (pont a Kufstein teremben!!)

Fontos, hogy minden pillanatban próbáljuk csökkenteni, elmosni a különbségeket. A penész mindenkit érint: tanárt, diákot, gazdagabbat, szegényebbet, jó tanulót, kevésbé jót.

És működik a terem! Egyetlen korábbi osztállyal sem végeztem annyi érdekes-értékes munkát, mint a mostanival. Ebben a teremben készült a Lúdas Matyi, a Gulág emlékműsor, a Raszputyin-novella feldolgozása, itt születtek meg az egész (bérelt!) sportcsarnokot betöltő szalagavatói műsorunk alapötletei, alapjelenetei, itt formáltuk meg a vakoknak szánt jeleneteinket a fehér bot napjára, az ötvenhatos műsorunkat, a diszkóbaleset-szimulációt. És úgy, ahogy kell! A gyerekek tudására építve, a fölösleges külsőségeket elhagyva, a lehető legnagyobb egyenrangúsággal.

Csak egy a baj: teljesen érthetőnek gondolom azt, hogy sok gyerek fintorog a szagtól. Hogy kéri az igazgatót, tegye át máshová az óráinkat. Valahol megértem, ha ezt a termet egy pillanattig látva a szülő inkább olyan iskolát keres nyolcadikos gyermekének, amelyről sugárzik a jó mód. Pedig valami olyan tudásból, olyan élményből marad ki, amiből egy életen keresztül tudna építkezni.

Persze néha ábrándozom arról, hogy hátha világos, tágas, meleg, barátságos teremben is tudnék értéket létrehozni.

Azt hiszem, nem kell félnem attól, hogy ezt az ábrándomat túl gyakran kelljen kipróbálnom.